• № 29 (6392) • Otrdien, 1993. gada 20. aprīlī • Cena: abonentiem 5 LVR, kioskos – līgumcena

NOVADNIEKS

LATVIJAS REPUBLIKAS PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

□ Neliegt zemniekam patstāvību. Vērojumi un pārdomas. *2. lappusē*

□ Preiļu MSVP kadastra inženieris A.Veigulis par meliorācijas sistēmu likteni *2. lappusē*

□ «Novadnieka» lasītājiem atbild Jēkabpils autobusu parks *2. lappusē*

□ Kas ir apdrošināšanas sabiedrība «Dzīves līnija»? Intervija ar «Dzīves līnijas» izpilddirektori Jeļenu Kazakovu *3. lappusē*

□ Kultūras jaunumi *3. lappusē*

Lauku aktualitātes

LABU VEIKSMI PAVASARA SĒJĀ!

Šāds vēlējums republikas selektorapspriedē izskanēja lauku ļaudīm. Un to izteica lauksaimniecības ministrs Dainis Ģēģers, citi ministrijas darbinieki.

Šo sarunu klausījās rajona paju sabiedrību vadītāji, pagastu valžu priekšsēdētāji, rajona lauksaimniecības departamenta speciālisti. Un atkal — vērtēja neviennozīmīgi. Sarunas temats — norēķinu kārtība par valsts pārstrādes uzņēmumiem pārdoto produkciju: pienu un gaļu, informācija par līgumu slēgšanu, par kredītu resursiem lauksaimniecībai. Un, protams, par aktuālām pavasara sējas laiku problēmām — sēklu, degvielu, minerālmēsliem...

Lauksaimniecības ministrijas speciālisti un ministrs informēja, kā un pēc kādiem noteikumiem zemes lietotāji šopavasar varēs iegādāties sēklu. Šopavasar apsēties varēšot visi: gan tie, kuri sēklu var nopirkt par naudu, gan tie, kuriem ar naudu paknapāk. Pēdējie, noslēdzot līgumu, sēklu saņems uz kredīta un par to ar graudiem varēs norēķināties rudenī. Īpašas rūpes valdība uzņemas par tiem zemes lietotājiem, kas ar lauksaimniecību sākuši nodarboties tikai kopš pērnā gada jūnija: viņiem paredzēts īpašs sēklas fonds un noteikumi tās saņemšanai.

Lauksaimniecības ministrijas speciālisti informēja, ka joprojām saspringta situācija esot starp cukurbiešu audzētājiem un cukurfabrikām. Pagaidām noslēgta tikai trešā daļa līgumu. Iemesls, kāpēc lauku ļaudis un paju sabiedrības nesteidzas slēgt līgumus, ir cukura lielražotņu princips, ka biešu audzētājiem obligāti jāņem cukurs. Ministrija uzskatot, ka jābūt izvēles brīvībai: katrs audzētājs ņem no fabrikas tik cukura, cik viņš grib, par pārējo piegādāto produkciju fabrikai jānorēķinās naudā.

Joprojām bažas rada linkopība. Republikā audzēs eļļas un šķiedras linus. Linsēklu ir pietiekami un to iegādāšanās noteikumi zemes lietotājiem ir zināmi. Taču neskatoties uz to, ka Jelgavas rūpnīca «Larelini» atsāk darbu, nav zināms, kur linšķiedrai būs noiets. Selektorapspriedē izskanēja doma, ka atklāti jāpasaka zemkopjiem: šogad linšķiedras iepirkuma cenas var arī neapmierināt.

Tika atgādināts, ka katram rajonam iedalīta dīzeļdegviela, ko pagastiem piegādās ar firmas «Lears» starpniecību. Tie, kas var lētāk nopirkt degvielu, lai to darа. Tie, kas paši var atvest degvielu uz pagastu ar savu transportu, arī lai to dara. Rajoni, kuri vēloties un kuros esot firmas, kas šo valsts rezerves dīzeļdegvielu varot atvest zemes lietotājiem, tāpat lai to darot. Taču līgumiem jābūt noslēgtiem un jābūt arī garantijai, ka katrs zemes lietotājs, kam vajadzīga degviela, to saņems bez problēmām un saskaņā ar līgumu norēķināsies gada laikā vai naudā vai ar graudiem. Bet degvielas kredīti būs jādzēš pašiem!

Lauksaimnieki būs pirmie, kas saņems republikai iedalīto Pasaules bankas kredītu. Kredīts paredzēts minerālmēslu un augu aizsardzības līdzekļu, kā arī degvielas iegādei.

Izskanēja bažas: vai tiks apsaimniekotas visas zemes platības? Īpaši tajos pagastos, kur likvidējas paju sabiedrības un vēl nav īstas skaidrības, kas, ko un kā apsaimniekos. Tika runāts par citiem zemes privatizācijas jautājumiem un problēmām. Ministrijas ļaudis aicināja pagastu valdes aktīvāk nodarboties ar tehnikas servisorganizāciju veidošanu. Bet tie rajonu pārstāvji, kuri apspriedē tika pie vārda — Alūksnes un Rēzeknes rajona lauksaimnieki, izteica bažas ka, varbūt, degvielu saņemšot par vēlu. Uz to skanēja kategoriska atbilde: pašiem nav jātūļājas, bet steidzami jāslēdz līgumi, un degviela būs!

Sanāksmē runāja arī par Latvijas tirgu. Cita starpā, izskanēja doma, ka lauciniekiem jāsaprot: iekšējā tirgus aizsardzība, ko šobrīd dara valdība (piemēram, graudu un miltu ievešanā), netiek uzņemta viennozīmīgi. To atbalsta lauku cilvēki, kuri audzē labību, bet kritiski uzņem patērētāji, jo ievestā maize un graudi ir lētāki. Kā informēja ministrijas ļaudis, arī laucinieki ne vienmēr bijuši godīgi. Esot zināmi gadījumi, ka Latvijā kā pašu izaudzētos mēģināts pārdot Lietuvā lēti iepirktos graudus...

Selektorapspriedē izskatīti arī citi jautājumi, kas lauku cilvēkiem ir vissāpīgākie — nesamaksātā nauda par graudiem, pienu un gaļu. Šim nolūkam tikšot izmantots ārvalstu kredīts. Tas, bez šaubām, rada pretjautājumu, uz kuru pagaidām neviens atbildēt nevar — kur paliek tā nauda, kuru pārstrādes uzņēmumi saņem par pārdoto pienu un gaļu, ja ar zemniekiem jānorēķinās no ārvalstu naudas?

MUMS VAJADZĒTU IZTEIKT SAVU ATTIEKSMI...

Tā selektorapspriedē dzirdēto vērtēja rajona TDP priekšsēdētājs Ilgvars Muzikants. Viņaprāt: kāda velna pēc vajadzīga Lauksaimniecības ministrija, ja uz vietas jārisina gandrīz visas problēmas! Bargus vārdus viņš teica republikas valdībai, atzīmējot, ka tai nav savas rīcības programmas.

Šāds iespaids Muzikanta kungam izveidojies pēc nesenās tikšanās Ministru Padomē, kur runāts par Līvānu problēmām (te nākamziem, var gadīties, cilvēkiem nebūs ko ēst, jo uzņēmumi nedarbojas, bet cilvēki pagaidām iztiek no bezdarbnieku pabalstiem).

Vēl I.Muzikants sacīja, ka viņš neredzot kaut kādu reālu programmu izkļūšanai no krīzes nevienai partijai, kuras grib iekļūt Saeimā. Pat tā dēvētajiem tautsaimniekiem jeb Jurkāna fondam šādas koncepcijas neesot.

ĶIEĢEĻUS MAINĪT PRET MAIZI?!

Varbūt arī tā! Un to pagastu valdēm un paju sabiedrību vadītājiem piedāvājusi SIA «Līvānu būvmateriāli». Zemniekiem ķieģeļi, protams, ir vajadzīgi, bet viņiem nav naudas to iegādei. Ja būs savstarpēja vienošanās, tad ar uzņēmumu (kurš, starp citu, gatavojas privatizēties), varētu noslēgt līgumu par būvmateriālu saņemšanu uz kredīta, un zemnieki norēķinātos ar gaļu, pienu, graudiem, kartupeļiem. SIA «Līvānu būvmateriāli» vadība informēja: sakarā ar to, ka no 15. aprīļa tiek samazinātas dabas gāzes cenas, iespējama arī būvmateriālu cenas pazeminināšanās.

Vai šādi līgumi tiks noslēgti, tas paliek pašu zemnieku ziņā.

SIA «Līvānu būvmateriāli» pārorientējas uz citas tautsaimniecībā nepieciešamas produkcijas ražošanu. Tie ir zirgu rati, ūdenssildāmie katli, kurus var apkurināt ar malku, kā arī cita produkcija. Iespējams, ka šādu inventāru lauksaimnieki varēs iegūt barterdarījumos, iemainot pret kartupeļiem un citiem pārtikas produktiem.

TEHNIKAS VAIRĀK NEKĀ VAJAG...

Agrofirmas «Turība» ģenerāldirektors Romualds Kavinskis sacīja, ka Latvijas laukos, arī Riebiņu pagastā, tehnikas esot vairāk nekā nepieciešams, lai normāli apsaimniekotu zemi. Tikai Riebiņu pagasta zemes lietotājiem vien (individuāli) esot 100 traktori un apmēram simts darba zirgu. Simts traktori esot arī koplietošanai agrofirmā «Turība». Romualds Kavinskis uzskata, ka «Turībai» tehnikas ir pārāk daudz, un tuvākajā laikā gandrīz pusi traktoru — 50 — pārdošot paju biedriem.

PRIVATIZĀCIJA SĀKAS ARĪ PREIĻOS

Valdība ir pieņēmusi lēmumu par lauksaimniecības agroservisa uzņēmumu privatizāciju. Vispirms tā būs «Lauktehnika», pēc tam — «Ražība» un citi agroservisa uzņēmumi.

Aina Iļjina

ZIŅAS

• Piektdien savu 10. pastāvēšanas gadadienu gatavojas atzīmēt Līvānu bērnudārzs «Rūķiši», kaut arī, kā atzīst tā darbinieki, svētku saldmei piejaukta rūgtuma deva par sāpīgo Līvānu bērnudāzu reorganizācijas procesu.

• Notika 21. vispārējo latviešu Dziesmu svētku rajona rīcības komitejas sēde. Rajona pašdarbnieku braukšana, uzturēšanās un koncertēšana Rīgā nu jau iegūst skaidras aprises. Sēdē nolemts, kādā veidā palīdzēs policijas un medicīnas dienesti, cik tas izmaksās. Šajos dziesmu svētkos savādāk būs organizēta dejotāju un dziedātāju ēdināšana. Kāpēc iespēja nopelnīt jāatdod tikai Rīgai? Rajona pašdarbniekiem līdzi brauks pašu sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumu darbinieki, kas gatavos un pasniegs ēdienu. Izdevumu finansēšana šogad iet caur finansu nodaļas grāmatvedību pēc iesniegtajiem rēķiniem.

Bet šodien rīcības komitejas pārstāvji ir devušies uz Rīgu, lai apskatītu skolu Ruses ielā, kas ir paredzēta Preiļu rajona delegācijas izvietošanai svētku laikā, un lai dotu savu vērtējumu iespējām tajā normāli uzturēties.

• Pēc principa — labāk vēlu nekā nekad — vismaz mācību gada beigu posmā Augstākā Padome pieņēmusi lēmumu, kas atļauj lauku apvidos dzīvojošiem vispārizglītojošo mācību iestāžu audzēkņiem uz skolu un atpakaļ visu veidu vilcienos un autobusos braukt bez maksas. Kā informēja skolu valdes priekšsēdētājs Andrejs Zagorskis, skolēnam nepieciešama tikai skolēna apliecība un izziņa par braukšanas maršrutu, ko var izsniegt gan skola, gan pagasts.

Vai tikai neiznāks kā ar apkures taloniem, kad vieni piešķīra, bet citi nelikās ne zinis? Jēkabpils autobusu parks nekad neko par šādu brīvbraukšanu neesot dzirdējis... Bet Daugavpils šoferi savos maršrutos skolēnus jau līdz lēmuma pieņemšanai pārvadājuši bez maksas, jo par to samaksājis rajons.

• Vienā no mūsu rajona pagastiem nomira vecs cilvēks. Liktens nolikto stundu nevienam nav izdevies atvairīt un tik tālu viss ir skaidrs. Bet nelaimīgā cietēja līķi viņa paša mājā uzgāja pastniece, apmēram pēc... trim nedēļām. Savu nāves stundu viņš bija sagaidījis savu suņu sabiedrībā, un kas bija noticis šajās nedēļās kopā ar izsalkušajiem dzīvniekiem...

Nenosauksim pagastu. Bet tikai tāpēc, lai iedrebētos sirds un gribētos palūkoties, vai vēl dzīvi un veseli tie sirmgalvji, kuru dzīvība un veselība vistiešākajā veidā ir atkarīga no tā, vai šodien mēs viņiem ienesīsim zāles, maizi, izsauksim ārstu. No tā, vai neaiziesim vienaldzīgi garām mājai, kurā dzīvo nespēcīgs cilvēks.

Bet apmēram pirms gada mēs rakstījām savā avīzē par kādu vecu vientuļnieku, kam viņa māja? būda? grasās sagāzties uz galvas. Saimnieks aizgāja pirmais...

✉ Vai divu šķiru pensionāri?

Labdien, godātās «Novadnieka» redakcijas darbinieki, kungi un dāmas!

Esmu jūsu avīze abonents no pašas pirmās dienas, jo mani interesē avīzē ievietotie raksti, kas tik pareizi atspoguļo patiesību. Tagad griežos pie jums, varbūt jūs man palīdzēsiet atrast taisnību. Dzīvoju Preiļos. Esam divi pensionāri, un mums iedeva apkures talonus. Dzīvojam personīgajā mājā, ko apkurinām ar oglēm. Apkures kantoris mums dod ogles, bet vēl prasa, lai pensionārs maksājot 12 procentu apgrozījuma nodokli. Pensionāri, kuri dzīvo komunālajos dzīvokļos, arī par apkuri norēķinās ar taloniem. Bet viņiem nav jāmaksā 12 procentu apgrozījuma nodoklis. Tātad, pie mums, Preiļos, ir divu šķiru pensionāri, vai arī mūsu taloni mazāk vērtīgi? Par atvešanu, iekraušanu un izkraušanu ar apkures kantora transportu kopā ar 12 procentu apgrozījuma nodokli, attālums pilsētā no 300 metriem līdz 2 kilometriem, par četrām tonnām ogļu pensionāram no savas kabatas jāpiemaksā 1873 rubļi. Vai tas ir pareizi? Apkures kantora kundzes pateica, ka esot šāds dokuments ar zīmogu no Daugavpils, ka jāmaksā 12 procentu nodoklis. Kad palūdzu no kasieres, lai man iedod Daugavpils telefona numuru, man to atteica. 12 procentu apgrozījuma nodokli esmu ar mieru maksāt par transportu, bet ne par oglēm.

Pensionārs
A.Volonts *(Preiļos)*

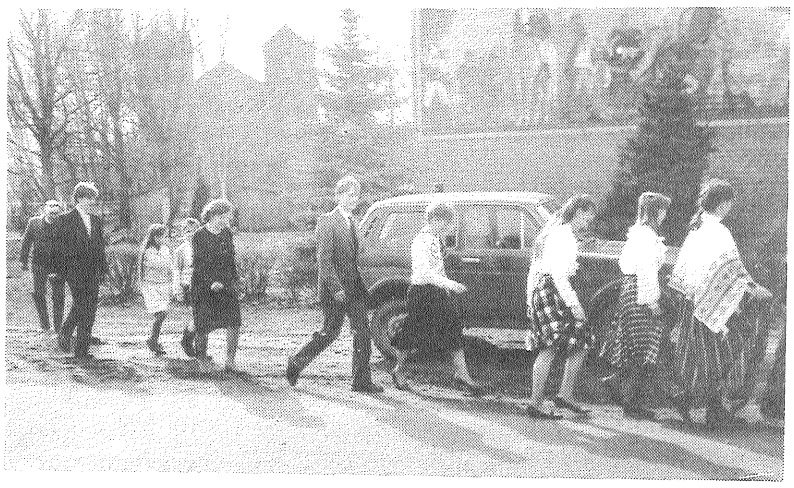

■ Trešajās Lieldienās Riebiņu pagasta namā kopā sanāca zemnieki un citi vietējie ļaudis. Lai pēc tradīcijas pirms pavasara lauku darbiem par veicamo parunātu un arī svētkus nosvinētu. Bija gan Lieldienu zaķis, gan dejas un rotaļas, gan citas izdarības. Attēlā: Riebiņu pagasta ļaudis rotaļu dejā.

Jāņa Silicka foto

Piena iepirkuma cenas no saimniecībām, paju sabiedrībām, zemniekiem un individuālajiem piegādātājiem Preiļu siera rūpnīcā no 1993. gada 1. aprīļa līdz 30. aprīlim ir sekojošas:

(rbļ. par 1 t fiziskā svara pienu)

augstākā labuma dzesēts	13 000,-
augstākā labuma nedzesēts	12 500,-
I šķiras dzesēts	12 000,-
I šķiras nedzesēts	11 500,-
II šķiras dzesēts	11 000,-
II šķiras nedzesēts	10 500,-

Par katru 0,1 % olbaltumvielu, kas pārsniedz (mazāka par) bāzes normu, pieskaita (atskaita) 500 rbļ. par katru fiziskā svara tonnu. Par katru 0,1 % tauku, kas pārsniedz (mazāka par) bāzes normu, pieskaita (atskaita) 300 rbļ. par katru fiziskā svara tonnu.

Vājpiena un paniņu cena izsniegšanai piena piegādātājiem ir 4000 rubļi par tonnu.

Neliegt zemniekam patstāvību

Svētdienas rīta pārdomas Līvānos

Naivā cerībā, ka no rīta kā senāk varēs ar autobusu tikt uz Preiļiem, ierados autoostā. Vienīgais, kurš parādījās, bija pretējā virzienā — tikko atnācis no Preiļiem. Neviens no garāmgājējiem neko nezināja pateikt: vecā autoosta centrā vairs nestrādā, bet arī jaunā tuvāk dzelzceļa stacijai vēl nav sākusi darboties. Toties visapkārt uzkrītoši aicinošas bija dažādas reklāmas. Tas nekas, ka reklāmu īpašnieku «ofisi» ir aplupušās būdeles, vecā mājā, raibi nolipinātā ar papīra driskām un izsistiem logiem bēniņos, ar piegružotu apkārtni. Turpat, aicinoši izgaismodama pudeles ar spožām etiķetēm, «Snickerus» un «Marsus», pienācējus gaida «Olga» un kāds cits kiosks, bet aizkļūt līdz tiem nav vienkārši — jāizlaipo pa apspļaudīto un apvemto pilsētas centrālo laukumu.

Tādas ainas neveiksmīgo pasažieri uzvedina uz drūmām domām. Bet jāgaida vienalga un varbūt vērts aiziet līdz tirgum?

Svētdienas rīts, mazliet pāri septiņiem, uz galdiņiem pie paviljoniem savu preci izlikuši kādi trīs lopu turētāji: vienam piecu litru piena kanna, divām dāmām — pa biezpiena un sviesta pikucim. Acīmredzot, šie tirgotāji nupat kā no kūts — apsmulētos apģērbos un netīriem apaviem. Tomēr pircēji pie viņiem nāk un neviens neprasa papīrus par pārdodamo produktu kvalitāti. Arī te ir tradicionālā būdiņa ar šokolādi un dzērienu pudelēm, kāds uzņēmīgs «biznesmenis» būvē vēl vienu. Drīz ierodas divi ar pārvietojamām tirgotavām vieglo automašīnu piekabinājumā, lietišķi atkabina tos, pagriež ērtāk un nostiprina, tad ver vitrīnas vaļā — arī tur tas pats: košļājamā gumija, nenosakāma vecuma šokolāde, kādi apģērba gabali un apavi.

Pulkstenis rādīja astoņus no rīta, deviņus, bet tirgū nekas būtisks neizmainījās. Piena tirgotājs bija iztukšojis savu kannu, par iegūto naudu iegādājās šņabja pudeli un apmierināts aizbrauca uz māju.

Tālāk pa Rīgas ielu aiz kafejnīcas «Daugava» un brīvā tirgus apstākļos sabūvētām sīktirgotavām, pie pārtikas veikala atkal jauns tāds pat «tirgus»...

Arī tā ir patstāvības apspiešana

Ne tikai Rīgā vai kādā citā lielpilsētā alkoholu var nopirkt augu diennakti, bet arī mūsu pašu Līvānos un Preiļos. Pārdevi piena kanniņu — iegādājies apšaubāmas kvalitātes dzēriena pudeli. Paradīzes dzīve!

Agrāk saimniece, pirms doties uz kūti slaukt govi, uzsēja baltu un tīru lakatiņu, uzlika spodru priekšautu, tagad piepilsētas zemnieks, kuru moka paģiras, vairs nedomā par tādiem sīkumiem. Alkohols nomācis viņa kārtības izjūtu. Tiktāl viņu noveduši nekas cits, kā šie «dežurējošie krogi». Un briesmīgākais vēl tas, ka to laupījums ir jaunatne.

Ar bažām kāds zemnieks no Vārkavas pagasta stāstīja:

— Neko sliktu nevaru teikt par savu dēlu — strādīgs, apzinīgs, dienās var kļūt par labu saimnieku. Nupat paziņo: gribot precēties un jau noskatījis līgavu. Apsveicami! Bet kas ir šī meitene? Tāda un tāda. Mīļo dieviņ — dzer taču! Skaista — jā, bet nav vienaldzīga pret alkoholu. Ko tu darīsi ar tādu sievu, vai nav dzirdēts par līdzīgām apkaimē?

Puisis jūtas apvainots. Jaunībā jau katram liekas, ka visu var, arī mīļoto meiteni pāraudzināt. Bet īstenībā iznāk pilnīgi pretēji.

Saruna novirzās vispār uz to, ka lauku jaunatne stipri palaidusies dzeršanā, ka ne tikai pilsētiņā bīstami sastapt iereibušu puišu un meiču baru, bet arī pagasta centrā vai pašu sādžā. Cik nav bijis gadījumu, kad dzērājs, slāpju dzīts, aplaupījis veikalu, noslepkavojis vecu cilvēku, pat tuvākos radiniekus kā Krāslavas rajonā, domādams, ka viņš speciāli negrib atnest pudeli. Kāds pudeles dēļ aizdedzinājis divas lauku mājas Riebiņu pagastā.

Vārdu sakot, šis slogs, ko uzspiedusi brīvā tirgus konjunktūra, ir briesmīgs. Neviens vien nenoturīgāks zemnieks, saticies pilsētā ar uzmācīgo alkohola uzbrukumu, kritis tam par upuri. Un velti tādam atgādināt viņa sūtību pabarot sevi, ģimeni un daudzus citus ļaudis. Velti aicināt uz savas sētas un apkaimes sakopšanu pat tad, ja ar to sākas arī visas valsts sakopšana.

Biedrībās stāties, marš!

Ko nevar izpostīt ar alkoholu, to var panākt ar augstu ierēdņu izdomātām lamatām. Vai var ļaut pašplūsmai zemnieka dzīvi? Pasarg, Dievs! Iereibis vai paģirains taču vadājams pie rokas, lai nepakristu. Ja izjūk masu saturošais un piespiedu kārtā izdomātais kolhozs un tā transplantācija paju sabiedrībā, tad taču nabaga zemnieks aizies bojā! Vai viņš maz zina, cik daudz briesmu sagaida jaunsaimnieku — zeme aizlaista atmatā un aizaugusi krūmiem, ne tehnikas, ne zirga nav, ceļi pazuduši no zemes virsas tāpat kā mājas. Un sarodas bars «labvēļu» — viens gatavs pārdot traktoru uz nomaksu, cits degvielu piegādāt mājās, trešs — vēl ko citu. Laikam cerot uz to, ka paģirainais zemnieks nesapratīs, ka šie «atvieglotie noteikumi» ir labi nomaskēti āķi lētticīgu zivtiņu ķeršanai duļķainā dīķī.

Izplatīta mode mums ir dažādu biedrību dibināšana. Ja tā savā laikā bija LLS, tad jāiestājas visiem. Vēlāk radās zemnieku biedrības pagastos, tad tikai visas un visus aptverošas. Tagad dienas kārtībā lauksaimnieku, piensaimnieku un vēl citas. Nerunāšu par to, kāds labums būtu, jo iecerētas jau nav slikti, tomēr zemnieks ir tas cilvēks, kurš ne reizi vien jau pārliecinājies: viss, kas nāk «no augšas», vajadzīgs tam tur augšā kādu savu ambīciju apmierināšanai, drīz tiks aizmirsts un pakļauts likteņa ziņai. Jā, grūti zemniekam vienam pašam cīnīties par eksistenci, bet viņam nav vajadzīgas arī globālas organizācijas.

Kur ir nacionālā, daiļā un spēcīgā?

Kārlis Ulmanis sapņoja par Latviju, kura būtu nacionāla pēc sava etniskā sastāva, sakopta un sakārtota visur un vienmēr, un uz šī pamata izveidota par ekonomiski spēcīgu agrāru valsti. Īpaši viņa skatieni bija vērsti uz Latgali, lai nolīdzinātu to dziļo plaisu, ko mūsu novadam bija devuši ilgie no Latvijas nošķirtībā pavadītie gadi.

Tagad mēs atkal ceļam jaunu savu tiesisku valsti, nenogurstoši runājam par novada atmodu, bet vai to varēs panākt bez kārtības ieviešanas savā mājā un pagalmā, uz savas zemes un visā pagastā? Nē! Beidzot pienācis laiks zemniekam neliegt patstāvību — gan viņš vēl redz īsto ceļu, pa kuru iet. Viņam nav vajadzīgas šīs būdas un būdiņas pilsētās un pagastu centros, kur tik vien kā alkoholu var redzēt — viņš pats no laiku gala ir pratis izgatavot veselīgo un arī reibinošo dzērienu, kam dots tik daudz nosaukumu, tajā skaitā arī tāds mīlinošs kā miestiņš.

Nav viņam vajadzīgi arī konkrētiem vietējiem apstākļiem nepiesaistāmi padomi — pašam redzams, kā padarīt tīkamu un auglīgu darbu dzimtajā malā. Viņam te vajadzīga stipra un veselīga ģimene, kurā draudzīgi sadzīvo tēvs un māte ar saviem bērniem un viņu bērnu pulciņu, kuru laimi neaptumšo ne neizgulams alkohols, ne mūžīgās raizes par to, kā apsēt laukus. Lai viņam nav jādomā, ka kāds cits «nocēlis» lētāku degvielu un sēklas, kāds cits izdevīgāk pārdevis savu labību vai lopus, jo ar visām daudzajām biedrībām, kurām it kā būtu vienādi jārūpējas par saviem cilvēkiem, daudzi palikuši apdalīti. Tāda biedrība izjūk un nav, kam paprasīt patiesību.

A.Rancāns

DRĪZ IZLAIDUMS AUTOSKOLĀ

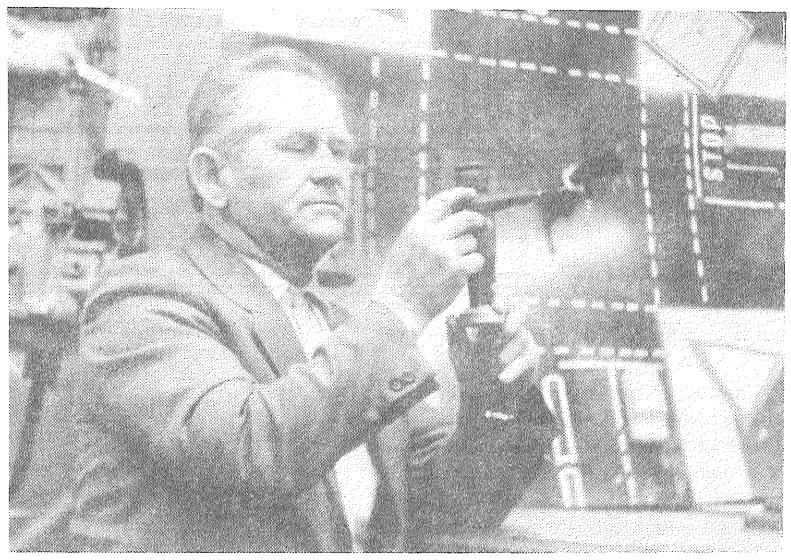

■ SIA «Satiksme» direktors, viņš arī teorētisko zināšanu un praktisko braukšanas iemaņu pasniedzējs, J.Zarāns kārtējā nodarbībā vienā no skolas klasēm.

Par to, ka Preiļos izveidota SIA «Satiksme», kuras direktors, rajona gāzes saimniecības galvenais inženieris Jānis Zarāns nolēmis aizpildīt robu autovadītāju sagatavošanā un iekārtojis savu skolu, «Novadnieks» rakstīja šī gada 12. janvārī. Nu jau arī pierasts, ka sestdienās un svētdienās mūsu rajona centrā bieži var redzēt vieglo automašīnu ar burtu «M» — mācību.

Autoskolā pirmās nodarbības sākās februāra vidū, līdz marta beigām teorētisko kursu klausītāji jau bija apguvuši, šobrīd visu uzmanību pievērš praktisko braukšanas iemaņu slīpēšanai, ko palīdz arī divi instruktori no Daugavpils SIA «Disks». Starp citu, preilieši mācās braukt tāpat pa mūsu republikā otrās lielākās pilsētas ielām, kur tas ir daudz sarežģītāk nekā Preiļos, tādējādi pierod pie lielpilsētas īpatnībām.

Paredzēts, ka aprīļa beigās notiks pirmais izlaidums šajā skolā, tās kursanti stāsies Ceļu satiksmes drošības departamenta eksaminētāju priekšā, lai apliecinātu māku vadīt automašīnas un iegūtu tiesības uz to.

Jau nokomplektēta arī nākamā grupa, kura nodarbības sāks drīz pēc šiem eksāmeniem. Ja pirmajā vairāk bija pilsētnieku, tad otrajā jau pārsvarā ir laucinieki.

A.Rancāna teksts un foto

Autobusu parks atbild «Novadnieka» lasītājiem

Iepazināmies ar Jūsu vēstuli *(sk. «Novadnieka» 30. marta numuru, Pelēču pagasta vecākā E.Šņepsta vēstuli. Red.)*.

Mums šķiet, ka uz Pelēču pagastu, salīdzinot ar citām rajona apdzīvotajām vietām, kursē it kā pietiekams autobus skaits: no Preiļiem uz Pelēčiem 7.10, 8.10, 12.45 un 14.20.

Diemžēl par rentabilitāti vai nerentabilitāti mums jādomā vai katru dienu, jo dāvanas vai kompensācijas nesaņemam.

Ja Jūs vēlaties papildmaršrutus un varat atrast līdzekļus zaudējumu segšanai, gaidām autobusu parkā — noslēgt attiecīgu līgumu. Ja maršruti, kā Jūs prognozējat, būs ļoti rentabli, tad nekādi papildlīdzekļi nebūs vajadzīgi.

* * *

Autobusu parkā pienāca sekojoša satura vēstule, kuru citējam:

«Preiļu rajona avīzē «Novadnieks» pagājušajā gadā ziņots, ka būs reiss «Preiļi — Gulbene», bet nez kāpēc mēs vēl šodien to nevaram sagaidīt.»

Tālāk seko vēlamais laiks, dienas utt. Vēstuli parakstījuši vairāki preilēnieši: Bartuševiča, V.Vanaga, A.Vaivode, C.Stare, J.Urča.

Atbildi šiem rakstītājiem nevaram sniegt, jo nav uzrādīta adrese. Lūdzam Jūs savā laikrakstā sniegt viņiem atbildi, ka no Jēkabpils autobusu parka puses Jūsu laikrakstā tāds paziņojums nav sniegts, un arī to, ka pagaidām tāds reiss netiek plānots.

Pilnīgi iespējams, ka, uzlabojoties apstākļiem, perspektīvā būs iespējams atklāt arī šādu reisu.

K.Krūmiņš,
VU «Jēkabpils AP» direktors

KĀDS BŪS MELIORĀCIJAS SISTĒMU LIKTENIS

Tagad, kad pilnā sparā rit zemes privatizācija, daudziem jo daudziem rodas jautājums: «Kāds būs turpmākais meliorācijas sistēmu liktenis un kas notiks ar šo sistēmu ekspluatāciju?»

Patiešām, zemes privatizācija meliorācijas sistēmu ekspluatācijas jautājumos ir ieviesusi izmaiņas. Diemžēl daudzi iedomājas tā, ka tagad visas rūpes gulstas tikai uz meliorācijas sistēmu valsts pārvaldes (MSVP) pleciem, jo visa meliorācijas sistēmu bilances vērtība ir nodota šai pārvaldei. Tomēr par meliorācijas sistēmu saglabāšanas, kopšanas un kārtējo remontu darbiem atbild tieši zemes īpašnieks vai tās lietotājs. Vārdu sakot, kas to zemīti ars, tas arī atbildēs par meliorācijas sistēmu un būvju ekspluatāciju. Arī līdz tam brīdim, kamēr šīs sistēmas un būves tiks dokumentāri nodotas zemes īpašnieka lietošanā.

Saimniecību zemes īpašuma meliorācijas pases izgatavos Preiļu MSVP dienests, kad tiks saņemti zemes ierīcības firmas «Zemesprojekts» zemes lietojuma plāni un pagastu padomes pieprasījumi šo pasu izgatavošanai. Pases izgatavošanai tiks izmantoti tikai meliorācijas kadastra materiāli. Tas nozīmē, ka pasēs tiks sniegti tie dati, kādus MSVP saņēmusi no būvniecības organizācijas. Pasēs būs uzrādīta informācija par meliorēto zemi, īpašumā nododamām meliorācijas sistēmu būvēm un ierīcēm, kā arī saimniecības meliorācijas sistēmu būvju saistība ar koplietošanas un valsts nozīmes meliorācijas sistēmu būvēm. Zemes īpašnieks līdz ar to pārņems savā īpašumā uz viņa zemes esošās meliorācijas sistēmu būves un ierīces, tiks iepazīstināts ar to izvietojumu dabā, tehnisko stāvokli un uzturēšanas kārtību. Līdz ar meliorācijas pasi izsniegs meliorācijas sistēmu nospraudumа plānus (M 1:2000) un meliorācijas būvju pārskata plānu (M 1:10000). Jāpiebilst, ka pases zemes īpašnieki saņems bez atlīdzības. Visa saimniecības meliorācijas sistēmu un būvju bilances vērtība līdz ar zemes nodošanu īpašumā tiks norakstīta no MSVP bilances. Zemes īpašuma meliorācijas pases pirmajā kārtā tiks sagatavotas tikai zemnieku saimniecībām.

Ar Lauksaimniecības ministrijas pavēli Nr.6 (1993. gada 7. janvārī) ir pieņemts «Nolikums par meliorācijas sistēmu būvju un ierīču valsts kontroli un uzraudzību». Šo kontroli veiks MSVP, sadarbojoties ar rajona un pagastu pašvaldībām, lauksaimniecības departamentu, zemesdzīļu un ūdeņu aizsardzības dienestiem. Par meliorācijas sistēmu būvju un ierīču uzraudzības vecāko valsts inspektoru Preiļu rajonā ir nozīmēts Preiļu MSVP pārvaldnieks Vladislavs Ugainis. Viņa vadībā uzraudzības dienests sekos, lai tiktu ievēroti meliorācijas sistēmu un būvju saglabāšanas, kopšanas un remonta noteikumi.

Saskaņā ar Latvijas Administratīvā kodeksa 66-1 un 230-6 pantu uzraudzības dienesta darbinieki ir tiesīgi sodīt ar naudas sodu līdz 2000 rubļiem par meliorācijas sistēmu saglabāšanas un ekspluatācijas noteikumu pārkāpumiem. Turpretī par tīšu sistēmu bojāšanu pienāksies apmaksāt bojājuma vērtību. Jāsaka, ne vienmēr ekspluatācijas noteikumi tiek pārkāpti ļaunprātīgi. Zemnieks dažreiz aplami iedomājas, ka viņš uz savas zemītes var darīt, ko vien grib. Tādā veidā tiek būvēts un rakts, saārdot drenas, pat drenu kolektorus. Paies gads, un zemnieks sāks klaigāt, ka viņam applūdis meliorētais tīrums vai pļava. Tāpēc katram zemes īpašniekam pirms jebkādu būvniecības darbu uzsākšanas meliorētajās zemēs ir jāgriežas Preiļu MSVP saskaņot savus paredzamos darbus, kur viņam izsniegs tehniskos noteikumus un saskaņošanu reģistrēs. Jau pagājušajā vasaras sezonā MSVP bija ieradušies vairāki zemnieki, kuri saskaņoja savu vēlēšanos būvēt, rakt dīķus un pat veikt nelielus — kārtējā remonta darbus meliorācijas sistēmās. Protams, tā ir apsveicama rīcība.

Rajoņa meliorācijas sistēmas ir nolietojušās vidēji par 28 procentiem. Jau tas vien norāda, ka daudzviet nepieciešams mazāks vai lielāks remonts. Dažviet meliorācijas lauki ir pat neapstrādājami bez meliorācijas tehnikas iejaukšanās. Zemnieki ir neziņā, kur lūgt palīdzību. Palīgā sauciens aizskan pat līdz Rīgai. Ir jāgriežas Preiļos, Mehanizatoru ielā 2, Preiļu MSVP, kur jāpiesaka sistēmu remonta nepieciešamība.

Vēl nepārcenojot meliorācijas sistēmu, būvju un ierīču bilances vērtību, mūsu rajonā tā ir 33,5 miljoni rubļu valsts nozīmes un 153,7 miljoni rubļu saimniecības un koplietošanas nozīmes sistēmām un būvēm. Pašreizējos grūtajos dzīves apstākļos mums visiem ir jāapzinās, ka rajonā zemītes uzlabošanai ieguldītos pāri par 187 miljoniem rubļu aizlaist postā būtu noziegums.

A.Veigulis,
Preiļu MSVP kadastra inženieris

Apdrošināšanas sabiedrība «DZĪVES LĪNIJA»

♦ Uz jautājumiem atbild «Dzīves līnijas» izpilddirektore Jeļena KAZAKOVA

Kas īsti ir «Dzīves līnija»?

«Dzīves līnija» ir jauna apdrošināšanas sabiedrība, kas izveidota, lai sniegtu dzīvības apdrošināšanas pakalpojumus Latvijas iedzīvotājiem. Kā pirmo saviem klientiem nolēmām piedāvāt apdrošināšanu nāves gadījumam, jo, lai gan šis apdrošināšanas veids ir plaši izplatīts visā pasaulē, Latvijā līdz šim tāds nebija pieejams. Tomēr jāuzsver, ka tas ir tikai mūsu pirmais solis, un jau drīz sāksim piedāvāt klientiem arī citus dzīvības apdrošināšanas veidus.

Ko nozīmē šis pie mums vēl jaunais apdrošināšanas veids — apdrošināšana nāves gadījumam?

Tā būtība ir šāda: izdarot vienreizēju iemaksu atbilstīgi noteiktajam tarifu tīklam, klients noslēdz ar apdrošināšanas sabiedrību līgumu, ko apliecina viņam izsniegtā polise. Līdz ar to apdrošināšanas sabiedrība klienta nāves gadījumā uzņemas visus ar bērēm saistītos izdevumus, vai nu izmaksājot šo naudu polises īpašnieka pilnvarotajai personai vai apmaksājot pilnvarotās personas iesniegtos rēķinus, vai arī pati noorganizējot bēru ceremoniju.

Protams, labi apzināmies, ka šī ir ļoti delikāta tēma, taču diemžēl ar to kādreiz nāksies saskarties ikvienam no mums. Daudzi cilvēki arī agrāk ir centušies laikus padomāt par to, kā atvieglot šo skumjo brīdi saviem tuviniekiem — vai nu kā sendienās, turot klētsaugšā zārku, vai arī mūsdienīgāk — krājot tā saucamo zārka naudu. Diemžēl beidzamo gadu notikumi mūsu valsts ekonomikā un lielais inflācijas pieaugums ir padarījis praktiski nevērtīgu to naudu, ko daudzi veci cilvēki gadiem ilgi krājuši krājkasēs vai «zeķēs». Tieši tāpēc šis apdrošināšanas veids šobrīd ir īpaši svarīgs Latvijā.

Vienreiz iemaksājot naudu šodien, mūsu klienti var būt droši, ka par spīti jebkurai inflācijai un norisēm ekonomikā, mūsu apdrošināšanas sabiedrība arī pēc daudziem gadiem spēs izpildīt savu solījumu un segt visas izmaksas, lai cik lielas arī tās nebūtu.

Vai šīs bēru izmaksas nav tīšuprāt palielinātas, lai baidītu cilvēkus, jo ir dzirdēti apgalvojumi, ka patiesībā bēru izdevumi šobrīd tik lieli nemaz neesot?

Būtu jāsaprot, ka mēs klientu pilnvarotajām personām izmaksāsim ţieši šo summu, kuru paši esam norādījuši apdrošināšanas līgumā (protams, attiecīgi pareizinātu ar inflācijas pieauguma koeficientu) — vai tad mēs būtu ieinteresēti to mākslīgi palielināt?

Mēs vēlamies nevis baidīt cilvēkus, bet gan informēt, ar cik lielu summu vai kādu pakalpojumu klāstu viņu tuviniieki varēs rēķināties. Cita lieta, ka bēres varbūt tiešām iespējams sarīkot arī lētāk, taču mēs speciāli centāmies aprēķināt tik lielu summu, lai tuviniekiem vismaz par naudu nebūtu jādomā šai brīdī, kad citu rūpju jau tā ir pārpārēm. Vai viņi no šīs izmaksātās naudas kaut ko arī ietaupīs, būs atkarīgs tikai no viņiem.

Kāpēc ir jāiemaksā tik salīdzinoši maza naudas summa, ja jau tagad bēru izdevumi ir daudz lielāki?

Šī summa ir tik maza tāpēc, ka «Dzīves līnija» uzņemas klientu iemaksāto naudu apgrozīt un lietderīgi izmantot, ieguldot dažādos drošos projektos un tādā veidā gūstot peļņu.

Bez tam šī nauda pastāvīgi būs apgrozībā un pelnīs jaunu naudu, tāpēc nevar būt tāda situācija, ka mums pietrūkst līdzekļu, ko kādam izmaksāt. Savā ziņā apdrošināšanas sabiedrība darbojas līdzīgi jebkurai bankai — arī tur iemaksājot savu naudu, jūs pēc kāda laika saņemat procentus, savukārt mēs no šiem procentiem apņemamies segt pieaugošo bēru izdevumu starpību. Līdz ar to mūsu klientam pašam nav jādomā par to, kā pasargāt savu naudu no inflācijas.

Kur ir garantijas, ka «Dzīves līnija» pastāvēs arī pēc vairākiem desmitiem gadu?

Pirmkārt, šādu apdrošināšanas biznesu vienmēr plāno ilglaicīgu, jo īsā laikā tas nav racionāls, turklāt jau pati būtība tam liek darboties ilglaicīgi. Arī «Dzīves līnijas» biznesa plāns jau sākotnēji tika veidots pirmajiem trīsdesmit darbības gadiem — tikai tā var veiksmīgi apgrozīt klienta uzticēto naudu, lai gan arī šie pirmie trīsdesmit gadi ir iecerēti tikai kā mūsu darbības sākuma gadi. Otrkārt, labākā garantija mūsu ilglaicīgajai darbībai ir mūsu dibinātāji, kuri vēlas ilgi darboties biznesā un tāpēc neriskēs ar savu labo vārdu.

Kas ir «Dzīves līnijas» dibinātāji?

Apdrošināšanas sabiedrības «Dzīves līnija» dibinātāju vidū ir viena no stabilākajām Latvijas komercbankām — «Latvijas Kapitāla banka», — kuras statūtu kapitāls līdz šī gada beigām būs palielināts līdz 612 milj. LVR. Otrs dibinātājs ir Austrijas — Ungārijas apdrošināšanas sabiedrība, kurai ir liela pieredze šajā darbā Austrijā, Vācijā un Ungārijā. Šī Rietumu sabiedrība turklāt uzņēmusies garantēt «Dzīves līnijas» pakalpojumu pārapdrošināšanu Rietumos stihisku nelaimju un katastrofu gadījumos, lai mūsu klienti neciestu nekādā gadījumā. Dibinātāju vidū ir arī vairākas privātpersonas.

Kā var kļūt par jūsu klientu?

Par mūsu klientu var kļūt, aizejot uz jebkuru Latvijas pasta nodaļu vai krājkases komunālo maksājumu kasēm, kur noteikti ieraudzīsiet speciālas «Dzīves līnijas» veidlapas (tās bija aplūkojamas arī daudzos laikrakstos) ar visu nepieciešamo informāciju.

Aizpildot šo veidlapu un iemaksājot katram vecumam un dzimumam atbilstīgi noteikto naudas summu (tās apmēri ir uzrādīti turpat uz veidlapas), ir jāizdara naudas pārvedums mūsu apdrošināšanas sabiedrībai — īpaši vēlētos uzsvērt, ka par pašu naudas pārvedumu klientam nekas nav jāmaksā, jo to jau ir izdarījusi mūsu sabiedrība. Der iegaumēt, ka pēc naudas iemaksāšanas noteikti tiks izsniegta kvīts, kas neskaidrību gadījumā apliecinās naudas iemaksāšanas faktu.

Savukārt pēc tam, kad nauda nonāk pie mums «Dzīves līnijā», mēs noformējam polisi uz tā cilvēka vārda, kas ir norādīts veidlapā, un izsūtam šo polisi ierakstītā vēstulē uz apdrošinātāja uzrādīto adresi. Līdz ar to polisē norādītais cilvēks jau ir kļuvis par mūsu klientu. Tiesa, šī polise stājas spēkā tikai pēc trim mēnešiem — tāda ir Rietumos pieņemtā prakse —, pretējā gadījumā iemaksātā nauda tiek atdota atpakaļ.

Vai jūsu sabiedrībai būs arī aģenti, kas apstaigās cilvēkus mājās?

Noteikti nē, un to vajadzētu īpaši uzsvērt, lai nerastos pārpratumi. Mēs nevēlamies, lai kāds blēdis, uzdevies par mūsu aģentu, apkrāptu cilvēkus, tāpēc vienīgais iespējamais veids kā apdrošināties, ir pašam aiziet un iemaksāt naudu. Protams, tie cilvēki, kuri paši kaut kādu iemeslu dēļ nevar iziet no mājām, var palūgt naudu iemaksāt pilnvarotai personai — radiniekam, kaimiņam, labam paziņam.

Vai katrs cilvēks nāves gadījumam var apdrošināt tikai pats sevi?

Tas ir tikai viens no veidiem, kad cilvēks apdrošina pats sevi un polisē ieraksta pilnvaroto personu, kas viņa nāves gadījumā saņems kompensāciju. Taču pastāv arī citas iespējas — jebkurš Latvijas iedzīvotājs var apdrošināt jebkuru Latvijas iedzīvotāju (pagaidām šis pakalpojumu veids attiecas tikai uz Latvijas republikas iedzīvotājiem).

Tā, piemēram, bijuši ļoti daudzi gadījumi, kad bērni ir nolēmuši apdrošināt savus vecākus, bet nevēlas viņiem sagādāt morālu triecienu un tāpēc vēlas to izdarīt, šiem cilvēkiem nezinot. Tādā gadījumā bērni, aizpildot veidlapu, tajā norāda savu vecāku datus un uzrāda adresi, uz kurieni izsūtīt polisi. Tāpat arī uzņēmuma vadītāji var apdrošināt savus darbiniekus.

Kas rūpēsies par «Dzīves līnijas» klientiem lauku rajonos?

Visdrīzākajā laikā jau katrā lauku rajonā mūsu sabiedrībai būs savi pārstāvji (daudzos rajonos tie jau ir šobrīd), kas nodarbojas ar tehnisko jautājumu risināšanu, un pie viņa varēs noskaidrot visus neskaidros jautājumus. Šis pārstāvis turklāt būs tas, kas sadarbībā ar vietējo apbedīšanas kantori nokārtos visus ar bērēm saistītos darbus, ja nomirs kāds vientuļš cilvēks.

Kāpēc «Dzīves līnija» tik daudz naudas iztērējusi reklāmai?

Tik plaša reklāmas kampaņa tika iecerēta tādēļ, lai jau pirmā darbības mēneša laikā cilvēkiem darītu zināmu faktu, ka šāda apdrošināšanas sabiedrība pastāv un lai visiem kļūtu zināmi tās piedāvātie pakalpojumi. Mēs gan pieļaujam, ka reklāma televīzijā varbūt bijusi pārlieku intensīva, taču tas izskaidrojams ar citu firmu reklāmu apjoma samazināšanos Latvijas televīzijā — tā, piemēram, jebkurā Rietumu valstī tik liela apjoma reklāmu kā mūsējo, neviens pat lāgā nepamanītu. Tomēr visumā varam būt apmierināti, jo mūsu sākotnējais mērķis ir sasniegts.

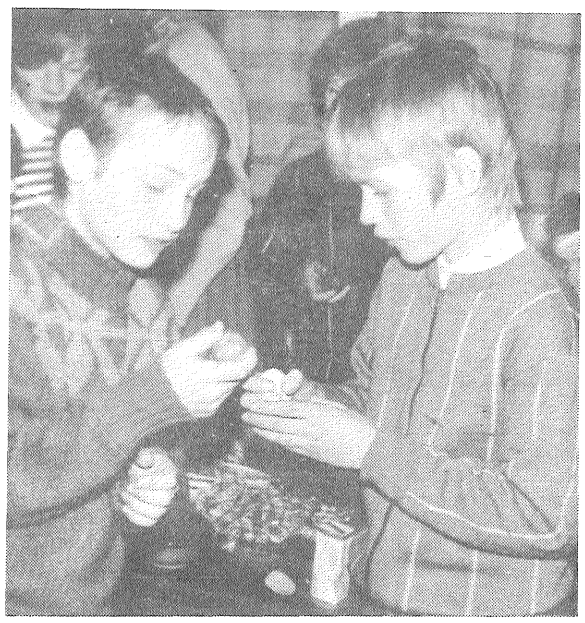

Diezgan kupli apmeklētajā Lieldienu koncerta Preiļu kultūras namā svētdienīgu noskaņojumu centās radīt Preiļu 1. vidusskolas deju kolektīvi, kapela, «Jumaleņa» no Riebiņiem, kultūras nama deju kolektīvs. Bet pēc tam otrā stāva zālē uz Lieldienu svinēšanu saradās Preiļu un tuvāko pagastu slimie bērni kopā ar tuviniekiem. Šeit bija arī Rudzētu palīgskolas audzēkņi, diemžēl viņiem parotaļāties iznāca maz, jo līdz reisa autobusam palika vairs minūtes piecpadsmit. Bērnu fonda rajona nodaļa bija parūpējusies par loteriju un laimestiem, bērniem bija saldumi, krāsotas olas, ieradās Lieldienu zaķis.

L.Sila

♦ **ATTĒLOS:**
spēlē Preiļu 1. vidusskolas kapela; šīs izdarības un Lieldienas ir vienotas!

J.Silicka foto

Konkursa «Draudzības krāsas» dalībniekiem

Daugavpils lietišķās mākslas vidusskola — Saules skola pateicas visiem acīgiem, varošiem, darošiem Latgales bērniem un jauniešiem — konkursa «Draudzības krāsas» dalībniekiem.

Jūs savos zīmējumos spējāt uzburt gan dzimtās zemes skaistumu, savdabību, attēlot savus draugus, aizvilināt savā sapņu zemē...

Mūs ļoti iepriecināja jūsu lielā atsaucība, jo saņēmām vairāk par 300 zīmējumiem no dažādām Latgales pilsētām un rajoniem: Krāslavas rajona un pilsētas, Daugavpils rajona un pilsētas, Jēkabpils rajona, Ludzas rajona un pilsētas, Preiļu rajona, Rēzeknes BMS, pat no Dobeles rajona Bēnes.

Atsaucīgākie bija: Krāslavas 1. vsk., Krāslavas BMS, Ludzas mākslas skola, Līvānu 1. vsk., Daugavpils logopēdiskā internātskola, Bebrenes vsk., Nīcgales vsk.

30 labākie darbi aizceļoja uz starptautisko bērnu zīmējumu izstādi Toruņas pilsētā Polijā.

I konkursa kārtas uzvarētāji ir: Marina Mizņika, Eduards Beinarovičs, Alla Sardike, Aija Kacare, Inese Velika, Olga Procevska, Juta Pobudina, Olga Dubrovska, Solvita Mukāne, Ervīns Peipiņš, Ilmārs Gekišs, Oļegs Voiskovičs, Jana Žagotska, Santa Brence (visi Krāslava), Deniss Molotoks (Indra), Dmitrijs Maļinovskis, Renāte Šestjerova, Emīls Bogdanovs, Vladimirs Madelāns (Daugavpils), Jeļena Rubancova (Zilupe), Marija Mozalevska, Elīna Kušnere, Edīte Bojarinova, Sergejs Krasņikovs (Ludza), Inga Buceniece, Evija Ozoliņa, Gatis Malaševskis (Bebrene), Dagnija Savicka (Jēkabpils).

Daudzi interesantāke zīmējumi aprīļa nogalē būs apskatāmi izstādē Daugavpils kinoteātrī «Austra».

I.Ostrovska,
skolas vadītāja

Pulkā satecēšana Jaunsilavās

Lielā cimda adīšanai, kas šogad paredzēta starptautiskajā bērnu un jaunatnes folkloras festivālā «Pulkā eimu, pulkā teku» Rīgā, pirksti vispirms jāieloka katram savās mājās. Un cimdiņš jāatrāda novada svētkos.

Latgales bērnus uz folkloras svētkiem «Pulkā eimu, pulkā teku» šogad aicina Jaunsilavu pamatskola. Par drosmi un apņemšanos tikt galā ar tik lielu pasākumu ir jāapbrīno tā galvenā organizatore Ilona Balaško, Jaunsilavu skolotāja. Ilonai Balaško arī lūdzu pastāstīt par gatavošanos šiem svētkiem.

— Pirms dažiem gadiem biju Rīgā uz šo «pulkā satecēšanu», bet no Latgales ieradās ļoti maz dalībnieku. Tā nu sanāca, ka tajā reizē mans uzvārds tika nosaukts un mani norīkoja par Latgales bērnu folkloras koordinatori. Aizpērn «Pulkā eimu, pulkā teku» sarīkojām Līvānos, pērn — Preiļos, bet šogad nekas cits neatlika, kā viesus uzņemt pašu mājās.

Latgales novada bērnu un jaunatnes folkloras svētki notiks 23. aprīlī. Pulksten 10.00 paredzēti ieskaņu koncerti Līvānos Tirgus laukumā un pie 1. vidusskolas. Pulksten 12.00 sāksies svētku koncerts Jaunsilavu pamatskolā. Visiem kolektīviem darīts zināms, ka jāierodas pašiem ar savu groziņu, protams, galdautiņu, līdzi jāpaņem svečturītis, svecīte, suvenīru cimdiņš, jāzina kāda īsa apdziedāšanās dziesmiņa, kā pavadījumā cimdiņš jāpiesprauž. Un jāzina kopīgi dziedamā «Tautiešam apsolīju raibus cimdus vakarā...», kā arī visas republikas bērniem kopīgā pulkā tecēšanas dziesma, kam vārdi un notis bija publicēti avīzē «Izglītība». Stādīsim pie skolas arī liepiņas... Bet vispār, labāk pašiem redzēt un dzirdēt, kas notiks Jaunsilavās 23. aprīlī.

Atliek piebilst, ka svētkos solījušies piedalīties šādi folkloras ansambļi: no Rokišķu 1. vidusskolas Lietuvā (kolektīvu vada Antanas Vagonis), Rugāju vidusskolas (Balvu rajons, Agita Kukurāne), Upītes pamatskolas (Balvu rajons, Irēna un Antons Slišāni), Līvānu 1. vidusskolas (Maija Aizpuriete), Līvānu 1. vidusskolas kapela (Marta Rimša), Pelēču pamatskolas (Ilze Rožinska), Preiļu 1. vidusskolas kapela (Uldis Bērziņš), Rožupes pamatskolas (Ilze Vanaga), «Voliudzeite» no Vārkavas vidusskolas (Janīna Vilmane), «Ceiruleits» (Anna Kārkle), kā arī Jaunsilavu pamatskolas folkloras ansamblis Ilonas Balaško vadībā. Atliek vēlēties saulainu Jura dienu.

L.Sila

«Spiets» skanēs Mākoņkalnā

Katrā novadā dziedošās un muzicējošās ģimenes pulcējas savā gadskārtā. Šī gada Latgales «Spiets» notiks Rēzeknē 12. jūnijā. Lai gan līdz salidojumam vēl divi mēneši, aicinām visus jau laikus pārlūkot dziesmu pūru. Ielūdzam ne tikai Latgales rajonu dziedošās ģimenes, bet arī citos novados dzīvojošās latgaliskās izcelsmes ģimenes.

Tātad, 12. jūnijā gaidīsim jūs Rēzeknē, Atbrīvošanas alejā 95, pie rajona valdes ēkas līdz plkst. 12.00, lai dotos pie Latgales atbrīvošanas piemineklja «Vienoti Latvijai» un dziedātu dziesmu Latgales Mārai.

Tālāk mūsu ceļš vedīs gar Rāznas ezeru. Pa ceļam — apstāšanās pie rudzu lauka un Rāznas. Dziedāsim dziesmas zemei un ūdeņiem. Bet visi kopā dziedāt kāpsim 248 metrus augstajā Mākoņkalnā. Te katra ģimene dziedās savu dziesmu. Te spietēnus gaidīs Mākoņkalna Pekainis, ugunskurs, kopējs mielasts un tuvāka sapazīšanās vienam ar otru. Ar mums kopā būs Austrālijas latviešu deju kopa «Saulesjosta».

Pieteikumus no ģimeņu ansambļiem gaidām līdz 15. maijam Rēzeknē, Atbrīvošanas alejā 95, rajona kultūras centrā, telefoni izziņām 25273, 22720.

V.IVDRIS,
Rēzeknes rajona kultūras centra speciālists

Televīzijas programma

Otrdiena, 20. aprīlis

LATVIJAS TV I
18.00 Ziņas. 18.15 Muzikāls raidījums pusaudžiem. 19.00 Vizīte. 19.30 Dziesmas un fragmenti no teātru izrādēm. 20.00 Ekrāns bērniem. 20.30 Panorāma. 21.10 Aci pret aci. 22.05 Sieviete un viņas četri vīrieši. Mākslas filma. 23.30 Nakts ziņas.

OSTANKINAS TV
14.00 Ziņas. 14.25 Lietišķais vēstnesis. 14.40 Konversija un tirgus. 15.10 Bloknots. 15.15 Mult. filmu programma. 15.35 Raidījums pusaudžiem. 16.15 Tehnodroms. 16.25 Hokejs. Zviedrijas izlase - Kanādas izlase. 19.00 Tēma. 19.40 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Ziņas. 20.40 Aktuāla intervija. 21.10 Pēcvārds. Mākslas filma. 22.30 Jauno estrādes dziedātāju konkurss Jalta-93. 23.00 Ziņas. 23.20 Kino uz pieprasījumu. 23.50 Klubs L. 0.35 Preses ekspresis.

LATVIJAS TV II
17.30 BBC World Service. 18.05 Mācīsiemies angļu valodu! 18.30 Bērniem. 18.45 Multikoncerts. 19.00 Latvijas bizness. 19.30 Latvija leģendās. 20.00 Nedēļas raidījumu anotācija. 20.10 Sports. 20.30 Latgales ziņas (krievu val.). 21.00 Zaļais ceļš. 21.35 Koncerts. 21.45 Ziņas. 22.00 Ēterā - Ogres TV. 22.30 Latgales ziņas. 23.00 Ziņas (angļu val.). 23.30 Kipra - konfliktu sala (angļu val.).

KRIEVIJAS TV
17.00 Es esmu. 17.30 Tas nav grūti. 17.45 Parlamentā. 18.45 Svētki katru dienu. 19.00 Vēstis. 19.25 Ekspocentrs piedāvā... 19.30 Santabarbara. 156. sērija. 20.25 Festivāla Ņižņijnovgorodas karuselis atklāšana. 22.00 Vēstis. 22.25 Sporta karuselis. 22.30 Sanktpēterburgas balets. 23.20 Jauno estrādes mākslinieku konkurss.

Trešdiena, 21. aprīlis

LATVIJAS TV I
18.00 Ziņas. 18.15 Bērniem. 18.40 Brīvais mikrofons. 19.30 Starptautiskais Baltijas valstu jauno mūziķu izpildītāju konkurss Alternatīva. 20.00 Ekrāns bērniem. 20.30 Panorāma. 21.10 Īstenība jeb šķitums. Teātra anekdote turpinās... 21.25 Visu vai neko. Pielikums. 22.25 Dīva. 23.25 Nakts ziņas.

OSTANKINAS TV
5.00 Ziņas. 5.20 Rīta vingrošana. 5.30 Rīts. 7.45 Firma garantē. 8.00 Ziņas. 8.20 Noskaties, paklausies... 8.40 Vienkārši - Marija. Mākslas filma. 9.30 Reliģiska programma. 10.00 Daudz mūzikas. 10.40 Dok. filma. 10.50 Preses ekspresis. 11.00 Ziņas. 11.20 Mirušās dvēseles. 3. un 4. sērija. 14.00 Ziņas. 14.25 Telemikss. 15.10 Bloknots. 15.15 Mult. filmas. 15.40 Jauni vārdi. 16.20 Klubs 700. 16.50 Tehnodroms. 17.00 Ziņas. 17.25 Studija Politika piedāvā... 17.55 Kāds būs laiks? 18.00 Vienkārši - Marija. Mākslas filma. 18.45 Kinopanorāma. 19.40 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Ziņas. 20.40 Studija Politika piedāvā... 21.10 Pasaules valodas. 21.20 Futbols. Skotijas Glasgow Rangers - ACSK. 23.20 Ziņas. 23.40 Futbols. 0.30 Dzejas albums. 0.50 Preses ekspresis.

LATVIJAS TV II
17.30 BBC World Service. 18.05 Runāsim vāciski! 28. nod. 18.30 Brīnumzeme. 19.05 Spektrs. 19.45 Represētie Latvijas valstsvīri. 20.30 Latgales ziņas (krievu val.). 21.00 Diskusiju klubs. 21.45 Ziņas. 22.00 Politiskā reklāma. 22.05 Latgales ziņas. 22.30 Futbola apskats. 23.00 Deutsche Welle. 23.30 Aļaskas nafta (angļu val.).

KRIEVIJAS TV
16.55 Kristīgā programma. 17.25 Literāri dialogi. 17.55 Referendums. 19.00 Vēstis. 19.25 Svētki katru dienu. 19.35 Santabarbara. 157. sērija. 20.30 Mūsu dārzs. 21.00 Studija Nota Bene. 22.00 Vēstis. 22.25 Sporta karuselis. 22.30 Programma EKS. 22.40 Krievijas Federācijas AP sesijā. 23.10 Maiks no grupas Zooparks.

Ceturtdiena, 22. aprīlis

LATVIJAS TV I
18.00 Ziņas. 18.15 Sports un sports. 18.45 Latvijas pianistu zvaigžņu festivāls Liepājā. 19.30 Programma neatkarība. 20.00 Ekrāns bērniem. 20.30 Panorāma. 21.10 Programma X. 22.10 Kapitāla pilsēta. 9. sērija. Japāņu fonds. 23.05 Mūzika atpūtai. 23.30 Nakts ziņas.

OSTANKINAS TV
5.00 Ziņas. 5.20 Rīta vingrošana. 5.30 Rīts. 7.45 Firma garantē. 8.00 Ziņas. 8.20 Do-mi-sol. 8.35 Vienkārši - Marija. Mākslas filma. 9.20 ...Līdz sešpadsmit un vecākiem. 10.00 Futbols. 10.50 Preses ekspresis. 11.00 Ziņas. 11.20 Mirušās dvēseles. Mākslas filma. 12.45 Kaija. Mākslas filma. 13.25 Dok. filma. 14.00 Ziņas. 14.25 Telemikss. 15.10 Bloknots. 15.15 Mult. filma. 15.30 Oļesja un kompānija. 16.00 Starp mums, meitenēm... 16.20 ...Līdz sešpadsmit un vecākiem. 17.00 Ziņas. 17.25 Aktuāla reportāža. 17.55 Kāds būs laiks? 18.00 Vienkārši - Marija. Mākslas filma. 18.45 Sabiedriskā doma. 19.40 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Ziņas. 20.40 Sabiedriskā doma. 20.45 Loto spēle Miljons. 21.15 Futbols. Beļģijas Antverpene - Maskavas Spartaks.

LATVIJAS TV II
17.30 BBC World Service. 18.05 Mācīsimies angļu valodu! 18.30 Videoputeklis. 18.50 Nepabeigts skaņdarbs mehāniskajām klavierēm. Mākslas filma. 20.30 Latgales ziņas (krievu val.). 21.00 Diskusiju klubs. 21.45 Ziņas. 22.00 Deutsche Welle. 22.30 Latgales ziņas. 23.00 Ziņas (angļu val.). 23.30 Miroņgalva (angļu val.).

KRIEVIJAS TV
17.00 Trests M. 17.15 Atpakaļadrese. 17.45 Referendums... 18.45 Svētki katru dienu. 19.00 Vēstis. 19.25 Santabarbara. 158. sērija. 20.15 Programma EKS. 20.25 Hrono. 21.00 Politikas Olimpā. 22.00 Vēstis. 22.25 Sporta karuselis. 22.30 Reportieris. 22.45 Krievijas Federācijas AP sesijā. 23.15 Edīte Pjeha.

ZIŅA NO PASAULES LIELĀKĀ LAIKRAKSTA, KAŠ IZNĀK LATVIEŠU VALODĀ !

- no 6.aprīļa un turpmāk lasiet *Lietišķo Dienu* ! Jaunu pielikumu, no kura gan ministrs, gan namamāte uzzinās, kā visizdevīgāk rīkoties ar naudu un īpašumu;
- no maija *Diena* iznāks arī pirmdienās;
- *Diena* arī turpmāk izdos pielikumu ***AP MP*** ar jaunākajiem likumiem un valdības lēmumiem, izklaidējošo ***SestDienu.***

Par jaunajiem pielikumiem *Dienas* abonentiem nebūs jāpiemaksā.

- Svarīgākie novada jaunumi Jāņa Gurgona sagatavotajos materiālos. Korespondenta adrese - Preiļi, N.Rancāna ielā 3 - 20, tālr. 22615

Atgādinām, ka pa šo adresi pieņems jūsu sludinājumus publicēšanai laikrakstā *Diena.*

Dienu otram pusgadam jūs varat pasūtīt visās pasta nodaļās.

	1 mēn.	3 mēn.	6 mēn.
68116 *Diena* 68117 *Диена*	280 LVR	740 LVR	1320 LVR

Jūsu *Diena*

22. aprīlī plkst. 10.00 Preiļu RKN un 23. aprīlī plkst. 11.00 Līvānu KN notiks tirgošanās ar lietotiem apģērbiem.

PĀRDOD lēti
- 2 tirdzniecības kioskus (orientējoši par 55-60 tūkst. LVR),
- VAZ-2107 baltā krāsā, 1992. g., nobraukti 27000 km, cena 3700-4000 $,
- lēti un vairumā Rīgā ražotas cigaretes «Astra», «Prima».

Zvanīt 21337 pēc 19.

Paju sabiedrības «RAINIS»
kārtējā kopsapulce notiks
š. g. 28. maijā plkst. 10.00 skolas zālē.
Lūdzam ierasties uz kopsapulci, ņemot līdzi paju kartes.
Paju biedri var iegādāties par pajām nobarojamos jaunlopus un teles.
Pieteikties grāmatvedībā.

Zemnieku ievērībai

Cēsu autoremontrūpnīcas ražoto izstrādājumu izstāde pārdošana notiks Valsts uzņēmuma «Preiļu Lauktehnika» telpās 23. un 24. aprīlī. Tiks piedāvāti:
- arkli,
- pļaujmašīnas,
- skrūvspīles,
- ecēšas,
- betonmaisītāji un citi mehānismi,
- rezerves daļas.

Darba laiks no 8.00 līdz 17.00, pusdienu pārtraukums no 12.00 līdz 13.00.
Uzziņas pa telefonu 22353, 22453.

Valsts uzņēmums «Preiļu Lauktehnika» realizē:
- centrālapkures katlus,
- krāsns ķieģeļus,
- vieglo automašīnu piekabes,
- ūdens sildītājus,
- malku,
- rezerves daļas traktoriem.

Uzziņas pa telefoniem 22453, 22710.

Pārdod
cukura vates aparātu. Tālrunis 23228;
* * *
ZAZ-968, 1979. g. Tālrunis 44003;
* * *
lēti šīferi un ruberoīdu. Tālrunis 23643 vakaros;
* * *
krāsns ķieģeļus. 1 gab. cena 9 LVR. Tālrunis 21139 pēc 18;
* * *
krāsu televizoru. Tālrunis 23689;
* * *
«Jawa-350». Tālrunis 34400;
* * *
šīferi, 1 loksnes cena ar piegādi 90 LVR, bez piegādes 85 LVR. Tālrunis 48547;
* * *
jaunu kultivatoru K-2,8, divrindu kartupeļu racēju KTN-2V, divkorpusu arklu traktoram T-25. Tālrunis 12249;
* * *
vasarnīcu Jersikas pagasta rajonā. Zvanīt 44353;
* * *
sienu. Tālrunis 54660;
* * *
govi. Tālrunis 50471;
* * *
Līvānu māju un trīsistabu dzīvokli ar ērtībām Rudzātos vai MAINA pret traktoru. VAJADZĪGA sieviete un ģimene, kas dzīvotu un strādātu laukos. Tālrunis 18244 no rīta vai vakarā.

Pērk
graudus. Tālrunis 42073.

Dažādi
Pazudis melns suns (laika) ar baltu plankumu uz krūtīm. Atradēju pret atlīdzību (5 Ls) lūdz zvanīt 22565, 22703.
* * *
Meklē kompanjonus kartupeļu kombaina iegādei. Tel. 50353.

Agrofirma *«TURĪBA»* par vienošanās cenām PĀRDOD dzīvokļus Riebiņos.
Tālrunis 56738.

Pateicos ginekoloģijas nodaļas dakteriem un personālam par sirsnīgu un līdzjūtīgu ārstēšanu.
I.Stikāne

Zemnieku saimniecību un mednieku ievērībai
Daugavpilī, Ģimnāzijas ielā 40, atvērts veikals medniekiem. Pārdošanā medību bises IŽ-18EM, IŽ-27M, gāzes pistoles.
Tālrunis 29282.

AGROSERVISA UZŅĒMUMS Z/S
»STĀRASTĀNI«

Aizkraukles rajona agroservisa uzņēmums «STĀRASTĀNI»
realizē A-76 markas benzīnu par sekojošām cenām (atkarībā no pirkuma apjoma):
— no 0 līdz 1500 litriem 28 LVR/l,
— no 1500 līdz 3000 litriem 27 LVR/l,
— no 3000 līdz 10000 litriem 25 LVR/l,
– virs 10000 litriem 24 LVR/l.
Benzīna saņemšana Jēkabpils naftas bāzē. Apmaksa kā skaidrā naudā, tā arī ar pārskaitījumu.
Tel. Aizkraukle 23127.

Sirsnīgs paldies radiem, draugiem, kaimiņiem un darba biedriem par palīdzību un mierinošu vārdu skumju brīdī, izvadot Jāni JAUDZEMU pēdējā gaitā.
Sieva un bērni

Aptiekā *«Diāna»*, Paulāna ielā 1a, plašā izvēlē piedāvā zāles, nepieciešamās zāles var pasūtīt.
Tālrunis 22755.

Kopuzņēmums «LINDA»
Līvānu krautuvē īslaicīgi iepērk:
- bērza finierklučus — garums 2,7 m, 4,05 m, diametrs virs 20 cm, 1 kubikmetra cena 17 $,
- skujkoku zāģbaļķus — garums 5 m, 6 m, diametrs virs 20 cm, cena 18 $,
- skujkoku zāģmateriālu sagataves un taras dēlīšus.

Kontakttelefoni
Līvānos 43330, 43336.

Dzimtā zeme, mans spēks un mans sāpums,
Mana vālodze, dzenis un strazds,
Ne jau ciemos pie tevis es nāku,
Nāku palikt un mūžību rast.

Izsakām līdzjūtību Stefana SKRODERA tuviniekiem, viņu guldot smilšu kalnā.
Paju sabiedrības «Rožupe» kolektīvs

STEIDZAMI PARDOD traktoru MTZ-82L labā tehniskā stāvoklī, cena 380 000 LVR, tālr. Rēzeknē 24100, un T-25 ātrumkārbas vāku ar pārslēdzējiem, tālr. Preiļi 77153.

NOVADNIEKS
Izdod Preiļu rajona pašvaldības uzņēmums «Novadnieks»
REDAKTORS PĒTERIS PĪZELIS

Laikraksts iznāk kopš 1950. gada 29. marta.
REDAKCIJAS ADRESE: LV-5301, Preiļos, Aglonas ielā 1. ☎ 22059, 22305, 21759, 22154, 21996, 21985.
PASŪTĪJUMA INDEKSS 68169.

Reģistrācijas apliecība № 1018.
Iespiests Daugavpils tipogrāfijā Daugavpilī, Valkas ielā 1. Ofsetiespiedums. 1 iespiedloksne.
Metiens 5416 eksemplāri. Pas. № 558

© Pārpublicēšanas un citēšanas gadījumā atsauce uz «Novadnieku» obligāta.